

ЗАВГОРОДНЯ ЮЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри політичних теорій, кандидат політичних наук*

СУЧАСНІ СПОСОБИ ПРОТИБОРСТВА В ПОЛІТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ

Представники політичної еліти в провідних країнах світу формують вектор світового політичного процесу. Поява інформаційного впливу на політичні процеси допомагає швидко та ефективно забезпечувати суспільство інформацією про стан дипломатичної взаємодії в геополітичному просторі. Зміна сучасних форм взаємодії змінює й елементи протиборства в політичних процесах. А тому, виникає необхідність деталізації сучасних шляхів протиборства під час прийняття або реалізації політичних рішень.

Можливі способи впливу на конфліктну активність в політиці варто використовувати відповідно до його характерних особливостей, стадії розвитку та суспільної цінності [1]. Оскільки, аналіз конфліктної ситуації дозволить зрозуміти допустимі межі конфліктної активності та сторін та говорити про його значимість для суспільства. Переважна більшість конфліктів, які відбуваються в політичних процесах досить відчутно впливають на економічний, культурний, соціальний розвиток громадян.

Сучасне українське суспільство характеризується високим рівнем озлобленості, зубожіння та байдужості до потреб інших громадян. Причиною такої агресії та знервованості є саме політичні рішення та політичні дії, які внаслідок призводять до загальносуспільної апатії.

Під час прийняття політичних рішень у сучасній Україні дуже важко серйозно вплинути, а тим більш кардинально на хід політичного процесу з максимальною зосередженістю влади в одній політичній силі. А тому, політичні групи, які представлені меншістю у парламенті намагаються публічно, через засоби масової інформації, донести до суспільства політичну волю представленої більшості.

Сучасні прояви протиріч у політичному процесі набувають нових форм як на державному, так і на міжнародному рівнях. Все частіше та активніше обговорюється протиборство політичних суб'єктів в інформаційному просторі. Яскравим прикладом є політичне звернення Президента України Володимира Зеленського до Президента Росії Володимира Путіна, розміщене в мережі Інтернет, з метою публічної зустрічі для обговорення подій та військової активності на Сході України.

Такі політичні звернення з однієї сторони показують публічний характер та відкритість політичних акторів. Однак, з іншої точки зору, це показник відсутності впливу на спонукання суб'єктів політики до конкретних дій та рішень, через публічний розголос.

Значимість для сучасного українського політичного процесу розкрито авторським колективом через актуальне питання реформування охорони здоров'я [3]. Т. Краснопольська наголошує, що українська структура охорони здоров'я, побудована на централізовано контрольованих засадах, а тому стикається з затяжною кризою, оскільки модель взаємодії самих органів управління повинна бути змінена, а структура охорони здоров'я реформована докорінно [3].

Важливим елементом взаємодії в політичному процесі та прийнятті політичних рішень відіграє політична свідомість, на яку сильно впливає релігія, навіть у сучасних прогресивних реаліях. Про проблему релігійного вибору зазначають А. Кройтор та Д. Яковлев, які говорять, що «проблема релігійного вибору України – складна та суперечлива, вона є чи не основною складовою цивілізаційного поступу принаймні для декількох країн центральної та східної Європи» [4].

Американські вчені ще з дев'яностих років здійснюють детальний аналіз інформаційних потоків, систематизують та тлумачать типологізацію інформаційного протистояння, яка містить у собі інформаційні конфлікти, тобто активні форми протидії зацікавлених сторін, такі як: інформаційно-пропагандистські та інформаційно-психологічні. Окрім того, виділяють мережеві конфлікти, які поділяють на кіберконфлікти та конфлікти з залученням соціальних мереж. Також розрізняють інтегровані конфлікти і організаційні конфлікти [2].

Джозеф Най та Уільям Оуенс акцентують увагу на те, що інформаційні конфлікти передбачають можливість створення елементів захисту проти інформаційних атак, що створює об'єктивні переваги у можливості розвитку інформаційної війни [2]. Тому, використання системи постійного контролю над інформаційними потоками сторін з різними політичними поглядами відповідно до міжнародно-правових норм щодо інформаційної безпеки є невід'ємним елементом для діяльності сучасної політичної системи.

Інформаційний вимір сучасності яскраво демонструє необхідність постійної інформаційної активності політичних суб'єктів та розвитку системи інформаційного озброєння для державної системи, з метою миттєвої реакції на будь-які інформаційні атаки. Окрім того, важливо ефективно функціонування міжнародних організацій та їх публічне визнання інформаційних озброєнь, як небезпеки ХХІ століття, яка потребує створення міжнародних форм для протидії і попередженню активних конфліктних дій.

Враховуючи усе вищезазначене, можемо дійти підсумку, що сучасні способи протистояння в політичному процесі відрізняються своєю швидкістю до розповсюдження в масах, формування суспільного усвідомлення політичної події, небезпекою не лише державного, але наддержавного рівня, під час інформаційної атаки. Політична еліта слідує сучасним трендам публічного спілкування в соціальних мережах.

Однак, протистояння політичних акторів в інформаційному просторі може трактуватись в різних формах та різними суб'єктами політики з власною вигодою. Для української наукової спільноти дослідження

політичних подій в різних інформаційних формах є необхідною умовою для формування вітчизняних механізмів для захисту суспільства від інформаційних атак та формування політичної свідомості.

Список використаної літератури:

1. Завгородня Ю. В. Форми впливу на політичний конфлікт: теоретичний аналіз. [Електронний ресурс] / Ю. В. Завгородня // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. – Одеса, 2020. – Вип. 65. – Режим доступу: <http://app.onua.edu.ua/index.php/app/article/view/300/308>
2. Най Д. С. Главная сила Америки – ее информационные возможности. [Електронний ресурс] / Джозеф С. Най, Уильям А. Оуэнс // Глобальные Вопросы. Электронные журналы ЮСИА. – 1996. – Том 1, № 12. – Режим доступу: <http://www.4uth.gov.ua/usa/russian/information/gjcom6.htm>
3. Томчук-Пономаренко Н. В., Лозова Г. М., Пашнюк Л. О. та Краснополська Т. Трансформація державного управління соціально-економічною політикою в Україні на прикладі реформування охорони здоров'я. [Електронний ресурс] / Н. В. Томчук-Пономаренко, Г. М. Лозова, Л. О. Пашнюк та Т. Краснополська // Журнал техніки екологічної обробки. – 2021. – № 9 (2). – С. 421–427. – Режим доступу: <https://dormaj.org/index.php/jett/article/view/135>
4. Kroytor A. «Apostles» of indoctrination: ideological peculiarities of representation of religious choice in the secondary education (based on analysis of expert interviews) (Ukr) [Електронний ресурс] / A. Kroytor, D. Yakovlev, K. Aleksentseva Timchenko // IDEOLOGY AND POLITICS. – 2019. – С. 128–147. – Режим доступу: [https://ideopol.org/wp-content/uploads/2019/12/____Full%20Version%202\(13\)%202019%20.pdf#page=127](https://ideopol.org/wp-content/uploads/2019/12/____Full%20Version%202(13)%202019%20.pdf#page=127)

Ключові слова: протисторство, політичні процеси, інформаційна війна, кіберконфлікти, релігійний вимір, медична реформа, міжнародні організації.

Ключевые слова: противоборство, политические процессы, информационная война, киберконфликты, религиозное измерение, медицинская реформа, международные организации.

Key words: confrontation, political processes, information war, cyber conflicts, religious dimension, medical reform, international organizations.